

Сергєєв Ігор Сергійович

Лекційні матеріали та завдання для самостійного вивчення і підготовки рефератів з дисципліни « Історія держави і права зарубіжних країн» (на період карантину)

ТЕМА
ДЕРЖАВА ТА ПРАВО ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ (XVII - XIX ст.).
ПЛАН

Вступ

1. Передумови, етапи та особливості англійської буржуазної революції. Проголошення республіки. Реставрація монархії.
2. Розвиток конституційної монархії і парламентаризму в XVIII–XIX ст.
3. Основні джерела і риси права. Англосаксонська система права та її вплив на право інших країн.

Висновки

Література

1. Берг М.А. Великая английская революция в портретах ее деятелей. - М., 1990.
2. Берг М.А. Кромвель и его время. - М., 1990.
3. Глиняний В.П. Історія держави і права зарубіжних країн: Навч. посіб./ 6-те вид.- К.: Істина, 2011.
4. Джужа О.М. та ін. Історія держави і права зарубіжних країн. Навчальний посібник, К., Атіка, 2006.
5. Захарченко П.П. Історія держави і права зарубіжних країн. Навчальний посібник, К., 2010.
6. История государства и права зарубежных стран. Под. ред. О.А. Жидкова и Н.А. Крашениниковой. - М., 1998.
7. Історія держави і права зарубіжних країн [Текст] : посіб. для підготов. до іспитів / В. І. Орленко, В. В. Орленко. - Вид. 4-е, стер. - К. : Вид. Паливода А. В., 2010. - 243 с.
9. История права: Англия и Россия (В. Нерсисянц и др.). - М., 1990.
10. Історія держави і права зарубіжних країн Хрестоматія. За ред. Гончаренко В.Д. К., 2002.
11. Ливанцев К.Е. История буржуазного государства и права. - М., 1986.
12. Луняк М.О. Історія держави та права зарубіжних країн: Лекційний курс та навч. - метод. матеріали. - Ніжин: Редакційно-видавничий відділ НДПУ ім. М.Гоголя, 2003.
13. Макарчук В.С. Державний лад країн світу. К.1999.
14. Макарчук В.С. Загальна історія держави і права зарубіжних країн: Навч. посібник. - 3. вид., допов. - К. : Атіка, 2001.
15. Мудрак І. Д. Історія держави і права зарубіжних країн: Курс лекцій. - Ірпінь, 2001.

16. Рибачук Історія держави і права зарубіжних країн. Навчальний посібник, К. “Істина”, 2005.

Вступ

На початку XVII ст. економічний і політичний розвиток країни стримувався жорстокими середньовічними правилами й регламентаціями. Найбільш гостре невдоволення зумовила система так званих монополій. Тоді як англійська буржуазія виступала за вільну конкуренцію, монархи продовжували продавати патенти на виключне право виробництва і продаж різних товарів і виробів. Це щороку приносило короні великі доходи. На селі феодальні відносини обмежували можливість розпорядження земельною власністю. Англійські ділові кола не влаштувала зовнішня політика перших Стюартів, їхнє прагнення спиратись у своїй боротьбі з парламентом на католицьких монархів континентальної Європи. Яків I пішов на зближення зі старим колоніальним суперником Англії Іспанією, що викликало невдоволення купців і землевласників.

У 1625 р. на престол ступив Карл I. Він успадкував абсолютиські погляди батька, який відмовився визнавати за парламентом будь-які права. Однак тепер буржуазія і нове дворянство представляли вже значну силу, з якою монархові ставало дедалі важче боротись. У 1628 р. Карл I змушений скликати парламент.

Парламент, зібравшись на засідання, подав королю **“Петицію про право”**, згідно з якою

- ніяких податків і зборів не можна було стягувати без згоди парламенту;
- не підлягає покаранню той, хто відмовиться від сплати незаконних податків;

- нікого із підданих не можна заарештувати, ув'язнити чи позбавити власності без судового процесу;

Петиція містила й інші вимоги, що були спрямовані проти свавілля королівської адміністрації. Але в ній відобразилось одне головних питань буржуазної революції – **обмеження прав королівської адміністрації і прерогатив королівської влади.**

Монарх втратив право діяти в обхід установленого порядку судочинства і звільняти від покарання осіб, винних у вчиненні злочинів. Петиція обґрунтовувала вимоги палати обшин посиленням на Хартію вольностей 1215 р. Через рік палата общин рішуче заявила, що кожний, хто стане потурати папізму, хто введе податок без згоди парламенту або візьме участь в його стягненні, буде визнаний ворогом народу, королівства, зрадником вольностей Англії. Однак король не прислухався до цього попередження і систематично порушував прийнятий закон. У відповідь на протести парламенту король розпустив його і протягом 11 років правив одноосібно.